

ТЕМА 9. ЕВОЛЮЦІЯ ТА МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ СПІЛЬНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

9.1. Аграрна політика Європейського Союзу: короткий історичний екскурс.

9.2. Органи управління та механізм функціонування САП ЄС.

9.3. Вектори реформування САП ЄС на 2021-2027 роки.

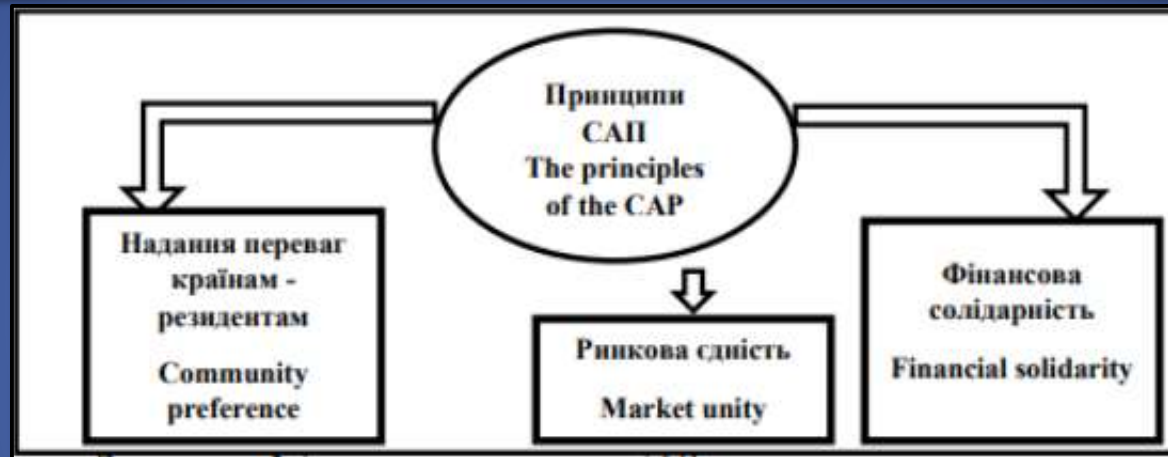
*Сергієнко Анна
Група БА-191*

9.1. АГРАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЕКСКУРС.

СПІЛЬНА АГРАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

(англ. Common Agricultural Policy of European Union (CAP, CAP))

– це інтегрована система заходів, завдяки яким забезпечується підтримка цін на аграрну продукцію та субсидується виробництво сільськогосподарських товарів.

ОСНОВНІ ЦІЛІ

Підвищення продуктивності аграрного сектора шляхом сприяння технічному прогресу.

Забезпечення раціонального розвитку с/г в-цтва та оптимального використання факторів виробництва.

Заб. прийняттого рівня життя для зайнятих у сільському населенні, зокрема за допомогою збільшення їхніх доходів.

Стабілізація ринків с/г продукції, захист виробників і споживачів від зовнішніх чинників.

Гарантування заб. населення країн-учасників ЄС якісним продовольством за рахунок власного в-цтва с/г пр-ї за доступними цінами.

9.1. АГРАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЕКСКУРС.

Етап (роки)	Ключові ознаки періоду	Характеристика
I етап 1962- 1973 рр.	Потреби у забезпеченні жителів ЄС продовольчими продуктами	<i>Закупівельні ціни було зафіксовано на високому рівні. Обмеження на імпорт не накладалися. Запроваджені субсидії для суб'єктів сільського господарства. Витрати загального бюджету ЄС на с/г складали 65%, що призвело до перевиробництва агропродукції .</i>
II етап 1978-1992 рр.	Боротьба з наслідками перевиробництва агропродукції на першому етапі	<i>Запроваджено жорстке регулювання закупівельних цін, що обмежувало перевиробництво агропродукції та поставки її на ринок. Вводяться експортні субсидії та квоти на в-цтво окремих видів продукції (молока). Відбувається мотивація експортної діяльності шляхом експортних субсидій.</i>
III етап 1992-2000 рр.	Скасування системи регулювання закупівельних цін та запровадження прямих виплат за гектар сільгоспугідь. Реформа Рей Мак Шеррі	<i>Такі нововведення були направлені на стимулювання виробника раціонально використовувати матеріальні, фінансові, природні ресурси. Встановлені вимоги для фермерств щодо обов'язкових сівозмін та щодо відновлення врожайності землі. Запроваджено нові методи фінансової підтримки.</i>
IV етап 2000-2007 рр.	«Agenda- 2000» – «План дій-2000». Реформа Фішлера.	<i>Новий порядок денний проголошував нові принципи САП, які полягали у: - «багатофункціональність». Сільгоспвиробник – центр соціальної, природної, культурної систем; - формування особливої «європейської» моделі с/г діяльності, що полягає у посиленні життєздатності та конкурентоспроможності сільського господарства.</i>
V етап 2007-2013 рр.	Посилення конкурентоспроможності сільського господарства	<i>Реструктуризація, модернізація аграрного сектора, підтримка продовольчих та інтеграційних зв'язків, впровадження інформаційних технологій. Захист навколишнього середовища, впровадження енергозберігаючих технологій. Підтримка кооперації виробників.</i>
VI етап 2014-2020 рр.	Зосередження уваги на наданні суспільних і приватних благ в результаті проведенні реформи	<i>Усі дії направлені на виробництво безпечних харчових продуктів. Стійке управління природними ресурсами і кліматом. Дії із збалансованого територіального розвитку</i>

9.1. АГРАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЕКСКУРС.

Обсяги фінансування для реалізації САП на 2014-2020 рр. млрд. євро

Показник	2014-2020 рр. (у поточних цінах)	2014-2020 рр. (у цінах 2011 р.)
«Стовп 1» (спільна організація ринків)	312,74	277,85
«Стовп 2» (збереження ландшафтів та навколишнього середовища)	95,58	84,94
Разом	408,31	362,7

Функції фермерів у суспільстві

9.2. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТА МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ САП ЄС.

ТИПИ ЗАГАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ РИНКІВ

- надають пряму допомогу виробникам, пов'язану з рівнем використання виробничих чинників, таких як земля або поголів'я худоби, причому існують певні обмеження на їх використання

Організації по деяких видах продукції рослинництва (зернові, насіння олійних культур, білкові культури), яловичині і баранині

Організації по оливковому маслу, тютюну, бавовні, а також окремих видах овочів, фруктів і продуктів їх переробки (цитрусові, томати, сливи, столове вино)

- надають допомогу відповідно до обсягу виробництва, який, проте, не повинен перевищувати історичного рівня

Організації, які займаються овочами і фруктами, високоякісними винами, свининою, птицею, яйцями і медом

Організації по молочних продуктах і цукру

- дозволяють ринкам функціонувати з мінімальним втручанням

- надають допомогу в рамках певних квот на виробництво. Така підтримка здійснюється, головним чином, за рахунок споживачів

9.2. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТА МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ САП ЄС.

Цільова ціна (target price)

- це бажана ціна, яку повинна мати продукція на ринку ЄС. Її призначення – бути орієнтиром для виробників і слугувати базою для розрахунку решти всіх параметрів, тому вона була близькою до реальної ціни, яка домінувала на загальноєвропейському ринку. У 1995 р. замість неї стали використовувати індикативну ціну (indicative price), яку ще називають базисною, або орієнтовною ціною (basic price, guide price).

Порогова ціна (threshold price), або шлюзова ціна (sluiceway price)

- це мінімальна ціна, за якою на ринку може продаватися імпортована продукція. Ця ціна вища за інтервенційну ціну і, таким чином, стимулює учасників ринку купувати продукцію, вироблену в ЄС.

Інтервенційна ціна (intervention price)

- це гарантована ціна, за якою інтервенційні агентства країн-членів ЄС купують і зберігають вироблену продукцію, яка повинна відповідати мінімальним стандартам якості.

9.2. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТА МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ САП ЄС.

Спільна аграрна політика

Pillar I

Фінансується Європейським сільськогосподарським гарантійним фондом (EAGF).

Визначає і фінансує ринкові заходи в рамках загальної організації ринку. А також включає в себе головне положення САП 2003 року: плата за гектар надається без вимоги на виробництво продукції. Крім того, Pillar I фінансує товарні спеціальні платежі і, будучи частиною САП 2014-2020 рр., застосовує ряд нових заходів, у тому числі екологізацію та вихід з кризи.

Товарні спеціальні платежі і підтримка, які вимагають посилення важливості виробництва і використання великої частки прямих виплат у Pillar I знаходяться на рівні ЄС.

Pillar I також фінансує заходи підтримки ринкових цін. Існує публічна інтервенція на зернові культури, а саме: загальні і тверді сорти пшениці, ячменю і кукурудзи.

Pillar II

Фінансується Європейським сільськогосподарським фондом розвитку сільських районів в (EAFRD).

Фінанси Pillar II реалізуються через національні (або регіональні) програми розвитку.

Шість пріоритетних напрямів Pillar II САП 2014-2020 рр. полягають у наступному:

- 1. Сприяння передачі знань та інновацій;*
- 2. Підвищення конкурентоспроможності всіх сфер сільського господарства і стале управління лісами;*
- 3. Сприяння організації харчового ланцюга, включаючи переробку і збут, а також управління ризиками;*
- 4. Відновлення, збереження і зміцнення екосистем;*
- 5. Підвищення ефективності використання ресурсів і перехід до низьковуглецевої економіки;*
- 6. Підвищення соціальної інтеграції, скорочення бідності та економічного розвитку в сільській місцевості.*

9.2. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ТА МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ САП ЄС.

Переваги моделі ЄС

Вона сформована на розумінні необхідності проведення протекціоністської політики з урахуванням природних і економічних можливостей кожної країни.

Ця політика побудована на поєднанні державного регулювання і ринку, при цьому державне регулювання носить широкий і розгалужений характер із розумінням тих фактів, що сільське господарство і продовольчий ринок не є саморегульованими системами.

Аграрна політика ЄС будується на розумінні того, що сільське господарство є дотаційною галуззю, в умовах відкритого і незахищеного ринку, без державної підтримки воно не в змозі здійснювати відтворювальний процес.

Недоліки

Дороговартісність

9.3. ВЕКТОРИ РЕФОРМУВАННЯ САП ЄС НА 2021-2027 РОКИ.

Реформа САП

Ключові цілі САП ЄС на період 2023-2027 рр.

9.3. ВЕКТОРИ РЕФОРМУВАННЯ САП ЄС НА 2021-2027 РОКИ.

Ціль	Суть	Ключова мета
1) Підтримка життєздатного доходу фермерського господарства	<i>У 2017 році фермери заробляли в середньому трохи менше половини того, що можна було отримати на інших роботах, порівняно з третіною десять років тому.</i>	<i>Підтримка життєздатних доходів фермерських господарств і стійкості с/г сектора в ЄС, щоб підвищити довгострокову продовольчу безпеку та сільськогосподарське різноманіття, а також забезпечити економічну стійкість с/г в-цтва.</i>
2) Підвищення конкурентоспроможності	<i>Тиск на сільськогосподарську ресурсну базу ЄС посилюється через зростаючий попит на продукти харчування та промисловість, який обумовлений демографічними змінами та змінами наявного доходу.</i>	<i>Посилити ринкову орієнтацію та підвищити конкурентоспроможність ферм як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі, включаючи більшу увагу до досліджень, технологій та цифровізації.</i>
3) Поліпшення позицій фермерів у ланцюжку створення вартості	<i>С/г характеризується застійною та низькою часткою доданої вартості в ланцюжку вартості через високі витрати на вхідні ресурси, різницю у виробництві та впровадження нових послуг.</i>	<i>Покращити позицію фермерів у ланцюжку створення вартості.</i>
4) Сприяння пом'якшенню наслідків зміни клімату	<i>С/г ЄС має відігравати ключову роль у допомозі досягти зобов'язань Паризької угоди та стратегій ЄС щодо стійкості та біоекономіки, посилюючи свої амбіції щодо викидів парникових газів.</i>	<i>Сприяти пом'якшенню наслідків зміни клімату та адаптації, у тому числі шляхом скорочення викидів парникових газів та посилення секвестрації вуглецю, а також сприяння сталій енергетиці.</i>
5) Ефективне управління природними ресурсами	<i>С/г ґрунти в ЄС містять еквівалент 51 мільярда тонн CO₂, що значно більше, ніж парникові гази, які щорічно викидаються країнами ЄС.</i>	<i>Сприяти сталому розвитку та ефективному управлінню такими природними ресурсами, як вода, ґрунт і повітря, у тому числі шляхом зменшення хімічної залежності.</i>

9.3. ВЕКТОРИ РЕФОРМУВАННЯ САП ЄС НА 2021-2027 РОКИ.

Ціль	Суть	Ключова мета
6) Зупинити та звернути втрату біорізноманіття	<i>Так само, як с/г діяльність значною мірою залежить від різних типів біорізноманіття, відіграє важливу роль у збереженні середовищ існування та видів, що залежать від с/г угідь.</i>	<i>Сприяти зупиненню та звороту втрати біорізноманіття, покращенню екосистемних послуг та збереженню середовища існування та ландшафтів.</i>
7) Оновлення поколінь	<i>Живий с/г сектор потребує кваліфікованих та інноваційних молодих фермерів, щоб відповідати на запити суспільства, від якісної їжі до екологічних суспільних благ.</i>	<i>Залучити та підтримати молодих фермерів і нових фермерів та сприяти сталому розвитку бізнесу в сільській місцевості.</i>
8) Робочі місця, зростання та рівність у сільській місцевості	<i>САП відіграє важливу роль у пом'якшенні певного тиску безробіття та бідності на сільські райони.</i>	<i>Сприяння зайнятості, зростанню, гендерній рівності, включаючи участь жінок у с/г, соціальному залученні та місцевому розвитку в сільській місцевості, а також круговій біоекономіці та сталому лісовому господарстві.</i>
9) Відповідь на вимоги суспільства щодо їжі та здоров'я	<i>Загальний обсяг продажів ветеринарних протимікробних препаратів у 25 європейських країнах знизився більш ніж на 35 % у період з 2011 по 2018 рік.</i>	<i>Покращити реакцію с/г ЄС на вимоги суспільства щодо продуктів харчування та здоров'я (високоякісні, безпечні та поживні продукти, вироблені стійким способом, щоб зменшити к-сть харчових відходів, покращити добробут тварин та боротися зі стійкістю до протимікробних препаратів).</i>
10) Розвиток знань та інновацій	<i>Підтримка обміну знаннями, навчання, консультації та інновації є ключовою для забезпечення розумного та сталого с/г, лісового господарства та сільських районів.</i>	<i>Модернізувати с/г та сільські райони (обмін знаннями, інновації, цифровізація, заохочення їх використання фермерами)</i>

1. Більш зелена САП.

2. Справедливіша САП.

3. Підвищення конкурентоспроможності.

**ПОКРАЩЕНА СИЛА
ПЕРЕГОВОРІВ**

**ПІДТРИМКА
ВИНОРОБНОГО
СЕКТОРУ**

**РИНКОВА
ОРІЄНТАЦІЯ**

КРИЗОВИЙ РЕЗЕРВ